

EINASTU MYNDIRNAR ÚR WALES ERU HER!

tíðindablaðið

Leysasøla: 6,- kr.
65. árg.

sosialurin

frælsi
javnaður
brøðralag

5 ferðir um vikuna

Nr. 172 ★ fríggjadagur 11. september 1992

Morten Sparre Andersen,
jarðalisfrøðingur:

-Latið upp fyri olju- feløgnum

Morten Sparre Andersen

og loyvið veruligum rann-
sóknnum eftir olju í føroysku
undirgrundini. Teknisku
fyrirteytirnar at fara víðari
nú eru til staðar. Olja finst í
undirgrundini. Spurningurin
er nú at kanna, hvar - og um
hon kann nýtast til vinnulig
endamálar.

Lesið samrøðu á síðu 6 og 7

BJARGINGIN

Mikukvöldið tapti føroyska fót bólt landsliðið 6-0 imóti walisiska landsliðnum, ið var mannað við so kendum spælarum sum Ian Rush, Mark Hughes, Dean Saunders og Neville Southall. Men spælið hjá okkara monnum var gott, og landsliðið tapti við æru. Sum einasta føroyska blað hevur Tíðindablaðið Sosialurin myndir frá dystinum í Cardiff. Á myndini omanfyri tekur Jens Martin Knudsen brotsparkið hjá Ian Rush

SÍÐURNAR 13, 14, 15 & 16

Royna at bjarga Elektron

Landsstýrið kannar í lötuni
ymiskar móguleikar fyri at út-
vega Elektron fleiri uppgávur,
so eindarprísurin fer niður,
soleiðis at Sjóvinnubankin ikki
fellur fyri freistingini at fara
uttanlands

Bjarni Vilhelm, stjóri í
Elektron, hevur her reist
seg upp fyri Steingrini
Nielsen,
sjóvinnubankastjóri. Nú
er ivasamt um eila nær
Steingrímur reisir, og
fer sín veg úr Elektron.

Lesið á síðu 3

Morten Sparre Andersen, geofysikari og fyrrv. leiðari av Føroya deildini av DGU heldur, at landsstýrið hevur hosið seg rætt at, tá tað ikki higartil hevur lóytt veruligum rannsóknum í sambandi við komandi oljuvinnu - men nú er tíðin komin heldur hann

Morten Sparre Andersen:

-Latið upp fyri oljufeløgum

-Tegnisku fyrirteytirnar fyri at fara undir veruligar oljurannsóknir í føroysku undirgrundini eru nú til staðar, og gjørdi landsstýrið longu í morgin av at lata føroyska økið upp fyri oljufeløgum at gera rannsóknir, so haldi eg tað hevði verið eitt frálíkt hugskot.

Hetta sigur Morten Sparre Andersen, danskur jarðfrøðingur, sum seinastu átta árinum hevur arbeitt við føroysku undirgrundini. Hann ivast heldur ikki longur í, at olja finst, men spurningurin um vit kunnu gera nýtslu av oljuni, fer at standa ósvaraður, til okkurt av stóru oljufeløgum sleppur í gongd. Sosialurin hevur talað við hann.

Hóast tað enn ikki eru gjørdar miðvísar rannsóknir av føroysku undirgrundini við tí fyrri eygað at finna fram til um farast kann undir veruliga oljuvinnu, so er farin fram miðvís granskning á hesum øki í mong ár.

Ein teirra, sum hevur verið við í hesi granskningini í skjótt átta ár, er danskur jarðfrøðingur Morten Sparre Andersen. Hann hevur seinastu seks árinum starvast á Føroyadeildini hjá DGU, Danmarks Geologiske Under-

søgelser, men er nú fluttur aftur til Danmarkar at arbeiða víðari við granskingartilfari um føroysku undirgrundina. Hetta er m.a. neyðugt, tí tað skulu brúkast rættiliga stórar teldur til arbeiðið.

Sosialurin hevur talað við mannin um royndir hansara á hesum heldur sjáldsama men áhugaverda arbeiðsøki, um úrslitið av arbeiðinum higartil og um egnu metingar hansara av møguleikunum fyri eini komandi oljuvinnu í Føroyum.

Vegamót

Saman við okkara egna jarðfrøðistovni stendur DGU fyri tí nøgva av granskingararbeiðinum, sum hevur samband við føroysku undirgrundina. Føroyska deildin av DGU hevur sína egnu skrivstovu við Havnar Á 5 í Havn. Her hava teir ymsu upplýsingarnar frá granskingararbeiðinum verið savnaðar ár um ár, og tað er okkurt, sum bendir á, at nú er rokkið til eitt rættiliga avgerandi vegamót í royndunum at finna fram til, um olja finst og um hon møguliga kann takast upp til vinnuligt endamál.

Morten Sparre Andersen hevur eina og flestu aðrir vísindamenn

og granskarar verið sera varin at úttala seg um olju og oljuvinnu øll hesi árinum hann hevur verið við í granskingararbeiðinum. Men nú - eftir 8 ár - er hann lúsur at siga sína hugsan.

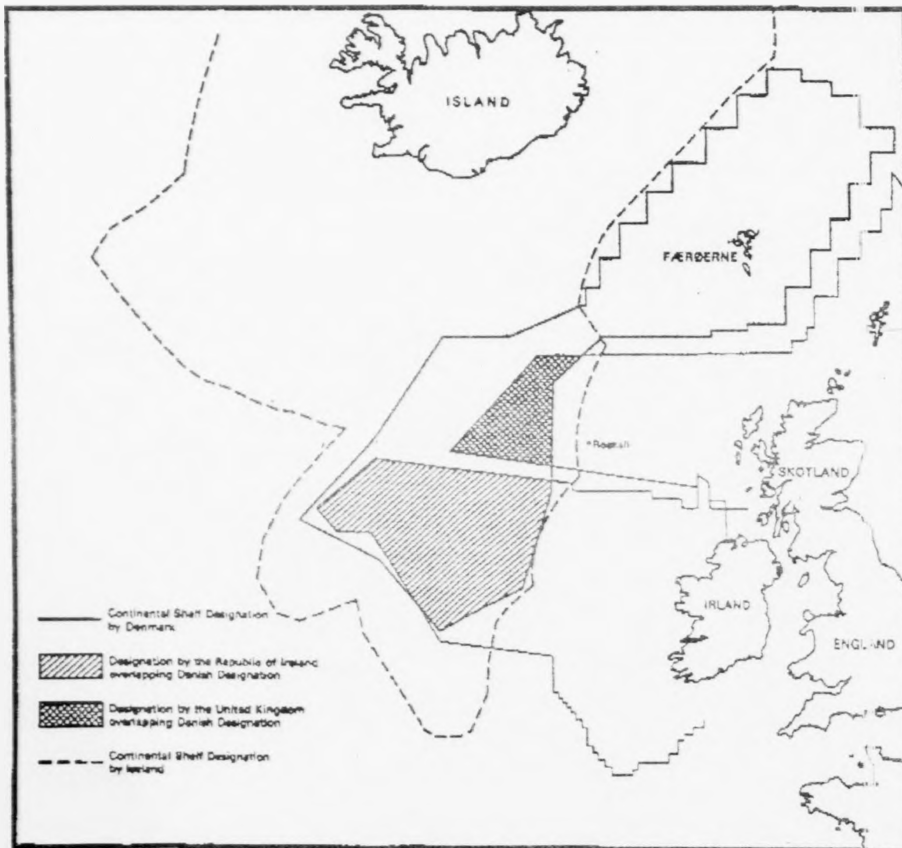
Og hvat heldur so hesin danskur jarðfrøðingur um eitt tað málið, id nógvir føroyingar vísa sera stóran áhugi fyri í eini tíð, tá fíggjarliga kreppan ger um seg í øllum samfelagnum!

Tegnisku fyrirteytirnar í lagi

-Hóast nógva granskning framvegis fer fram og verður komandi árinum, so haldi eg vit í dag kunnu siga, at tegnisku fyrirteytirnar fyri at fara víðari, t.v.s. geva oljufeløgum lóytti at byrja miðvísar rannsóknir á føroyskum øki, eru til staðar. Tíðin er vorðin búgvin til tess, men harvið sigi eg ikki, at hetta arbeiði eigar at byrja í morgin ella um eitt ella tvey ár. Eg sigi bert, at fara landsstýrið og ríkisstýndugleikarnir nú at geva onkrum av oljufeløgum lóytti til at byrja veruligar rannsóknir, (eftirlorsking) so er tíðin búgvin til tess.

Oljufeløg áhuga

Morten Sparre Andersen heldur tað vera eina rimu-

Kortuð visir, hvortj krav tey ymsu londini gera til undirgrundina í tí stóra økinum har eisini føroyingar gera krav galdandi

DGU, Føroya deild heldur til í hesum húsunum við Handan Á 5, har dagligi leiðarin er Regin Waagstein, jarðfrøðingur. Mynd kalmar

liga avgerð, um landsstýrið tekur hesa nú ella um ikki so langa tíð. Hann vísir eisini á, at tað eru oljufeløg ella konsortiar, tvs. fleiri feløg, sum arbeiða saman, id hava áhuga fyri at koma í gongd. Í u løtu tað verður latið upp, so veit eg, at tað verður áhugi millum fleiri av oljufeløgnum.

Morten Sparre Andersen sigur víðari, at DGU og jarðfrøðissavnið arbeiða við eina ætlan um, hvussu víðari skal farast í spurninginum um bæði gransking og rannsóknir, og um hesar ætlanir vísa seg at hava áhuga, skuldi einki verið til hindurs fyri, at tað blivu tey stóru oljufeløgini, sum sjálvi figgjaðu og stílaðu fyri miðvísium rannsóknum og ikki Føroya landsstýri ella danski staturin.

Framleiðsla eftir ár 2000

Tað skulu øgiligar peningaupphæddir til at fara undir slíkar rannsóknir. Morten Sparre Andersen metir, at oljuboring við Føroyar kann koma at kosta millum hálva og eina millard krónur um ikki nógv meira. Við teimum frægu úrslitunum vestan fyri Hetland og útlitunum at finna meiri olju í framtíðini er eingin ivi um, at oljufeløg eisini eru áhugað fyri at gera rannsóknir á føroyskum øki.

Uppá fyrispurning hvat í praksis fer at henda, um landsstýrið tekur av umsókn frá oljufeløgnum at gera rannsóknir sigur danski jarðfrøðingurin, at feløgini helst fyrst fara undir ein hóp av seismisk-

um kanningum rætt og slætt í allar endar og kantar. Helst fara 2 til 3 ár at ganga til hetta arbeiði, frá tí at uppýsingarnir eru innsavnaðir til teir eru liðugt tulkadur. Síðani verða peikað út ávís øki við serligum áhuga.

Verður byrjað í morgin so ganga helst í minsta lagi trý ár til vit síggja fyrsta boripallin á føroyskum øki, og tað verður so neysan fyrr enn aftaná ár 2000, at fyrsti boripallurin til veruliga framleiðslu kemur henda vegin heldur Morten Sparre Andersen.

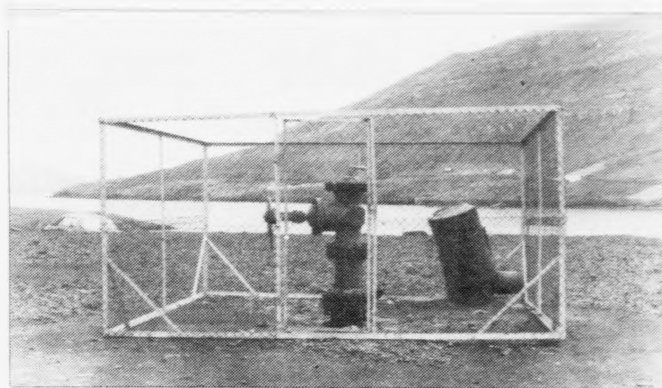
Hann ber ikki ótta fyri, at slíkar rannsóknir skulu hava óhepnar avleiðingar á føroyska samfelagið og sammetir við hesum royndirnar, sum bæði danir og norðmenn hava gjørt í sambandi við rannsóknar av slíkum slag.

Oljan er har, men hvar

Men hvat vísa so úrslitini av granskingini og kanningunum, sum eru gjørd! Er vissa fyri, at olja er í undirgrundini.

Morten Sparre Andersen: -Tí ivist eg ikki longur í. Eftir at hava arbeitt við hesum málum øll hesi seinastu árin eri eg vordin sannfjórður um, at olja er í føroysku undirgrundini. Men ein annar spurningur er síðani: hvat er til av olju og hvar finst hon. Hetta sigur Morten Sparre Andersen seg ikki kunna svara uppá, og tíansheldur um talan einaferð verður um veruliga oljuvinnu á føroyskum øki.

-Men taka vit royndirnar og úrslitini frá økinum eysturu megin Føroyar-Hetlandsrennuna,

Boringin í Lopra hevur havt stóran týdning fyri kanningarnar av undirgrundini Mynd jan

har olja er funnin nógvastadni, og tá vit víta, at jarðfrøðisligi útviklingurin føroysku megin rennuna helst hevur verið tann sami, so haldi eg, at møguleikar skuldu verið fyri at funnið olju eisini til vinnuligt brúk. Men Jat meg undirstríka, at vit í dag ikki víta, um allar fortreytir fyri framleiðslu eru til steðar.

Morten Sparre Andersen leggur so eisini afturat, at tað eru mong í oljuíðnadinum, sum halda, at tað veruliga er vert at leita eftir olju við Føroyar. Og so leingi tørvurin á olju í heiminum er so stórur og helst bara veksur, so er tað orsök til at halda, at oljufeløgini vísa nýggjum økjum sum Føroyum ans.

Rætt at biða til nú

-Men áttu landsstýrið ikki fyri langari tíð síðani at givið oljufeløgnum at byrja rannsóknir við Føroyar!

-Tað verður tað sjálvandi vera ymsar meiningar

um. Sjálvur haldi eg, at bæði landsstýrið og ríkismyndugleikarnir hava borid seg bæði rætt og klókt at í hesum stóra máli. Hyggja vit at gongdini í Grønlandi og brúka hana sum sammetingargrundarlæg, so víta vit, at útlendsk oljufeløg longu í 70-árunum sluppu at gera rannsóknir har, men orsakað av tørvandi tekniskari vitan at arbeiða í slíkum øki, eitt nú við at finna fram til eignaðar seismiskar arbeiðshættir, so fingur feløgini einki burtur úr og góvust - við tí úrsliti, at tað skuldu ganga næstan 20 ár, til oljufeløg aftur fóru at vísa Grønlandi nakran áhuga. Sigur Morten Sparre Andersen og heldur fram:

-Ímynda vit okkum, at landsstýrið hevdi givið loyvi til rannsóknir í Føroyum fyri 5-10 ella kanska 15 árum síðani, so kundi hent, at vit endaðu í somu veit sum

grønlandingar: at einki spurdist burtur úr orsakað av tørvandi gransking og tekniskari vitan, og at tað fóru at ganga mong mong ár, áðrenn nakar fór at vísa hesum øki nakran sum helst áhuga aftur.

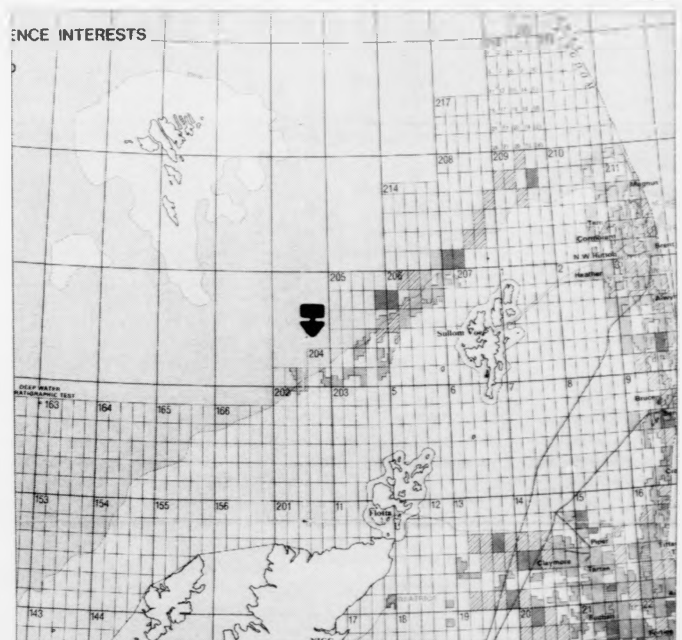
Morten Sparre Andersen sigur, at tað hevur so ómetaliga nógv at siga, at tær teknisku fortreytirnar eru í lagi, áðrenn tey stóru oljufeløgini fara at gera rannsóknir. Og serliga tá talan er um eitt økent og tørført øki sum Føroyar, tá hevur hetta týðning. Tí metir hann, at tað hevur verið rætt av føroysku og donsku myndugleikunum ikki fyrr enn nú at lata upp fyri oljufeløgnum.

Tí í dag er eru tólini og arbeiðshættirnar, id verða brúkt á m.a. til seismiska økinum, so mikið betri enn fyr bert fáum árum síðani, at nú kunnu feløgini veruliga fáa nakað burtur úr.

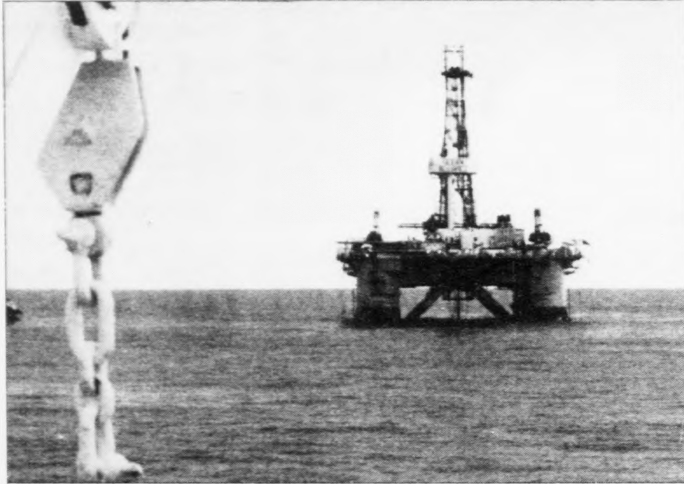
Total í juni

Morten Sparre Andersen vísir við hesum eisini til tær kanningarnar, sum enski parturin av franska oljufelagnum Total gjørdi við Føroyar í juni.

Total, sum skuldi gera seismiskar kanningar hetlendsku megin Føroyar-Hetlandsrennuni, søktu um loyvi at gera nakað av kanningum á føroyskum øki eisini fyri at sleppa niður til tey djúpari basaltløgini. Hetta fingur teir loyvi til frá donsku myndugleikunum og

Verður loyvi givið til útlendsk oljufeløg at gera rannsóknir í føroysku undirgrundini eftir olju, so kann koma uppá talu at býta økið út í sokallaðar kassar eins og gjørt er eystan fyri Føroyar-Hetlandsrennuna. Pílurin vísir okkum, hvar oljufelag hevur funnið eina risastóra oljukeldu.

Amerikanska oljufelagið Amereda Hess hevur funnið eina stóra oljulekdu ikki so langt frá miðlinjuni millum Føroyar og Hetland.

føroysku, sum so afturfyrn skulu fáa øll úrslit frá kanningunum.

Morten Sparre Andersen sigur, at

endaliga úrslitið fyriliggur um eitt ár, men longu nú ber til at siga, at upplýsingartilfarir er av

besta slag og betri enn nakað annað, sum er gjørt her um leiðir. Tað hevur nevniliga

verið sera trupult at koma niður gjøgnum basaltlögini í teimum seismisku kanningunum, sum gjørdar eru frammanundan. Men sum sagt so eru so mong framsig gjørd í teknikkinum at gera seismiskar kanningar, m.a. tí so mangir granskingarstovnar arbeiða við júst hesum, at em kann siga, at nú ber veruliga til at fara undir eitt ítökilig arbeiði.

Holið í Lopra

Morten Sparre Andersen heldur ikki vit eiga at gloyma ella minka um týðningin av tí arbeiði, sum er gjørt í Føroyum á hesum øki. Við hesum sipar hann m.a. til royndarboringina í Lopra. Úrslitið av tí kanningini var sera gott og týðandi bæði fyrn vitanina um, hvat finst í undirgrundini og hvussu seismiskar bylgjur bera seg at í basaltlögnum

Gass kom upp úr holinum og cisini vístu royndirnar, at livrunnið tilfar er í undirgrundini, júst tað, sum er grundarlagið undir olju. Aftrat hesum var ein geofon lorað niður í boriholið og vóru seismiskar royndir gjørdar. Hetta tilfarið varð síðani kannað á lærða háskúlanum í Bergen og hjá norskum oljufelag.

Morten Sparre Andersen sigur, at boringin í Lopra hevur givið okkum nógvar áhugaverdar upplýsingar, sum nú í dag saman við einum hópi av øðrum granskingarúrslitum kunnu brúkast sum grundarlag undir víðari granskingini og møguliga rannsóknunum av undirgrundini við Føroyar.

Frálík hugskot

Øg her við eru vit komin til eitt vegamót í øllum

spurninginum um olju- og oljuvinnu við Føroyar.

-Higartil hava landsstýrið og donsku orku-myndugleikarnir út frá einum politiskum sjónarmiði ikki viljað givið loyvi til rannsóknir, men hetta hevur so ikki tarnað granskingini. Min persónliga meting í dag er tann, at granskingin er komin so langt, og teknisku fortreytir eru so mikið góðar, at per landsstýrið av í morgin at lata upp fyrri loyvum til útlendsk oljufelag at gera rannsóknir, so er hetta eitt frálíkt hugskot sigur Morten Sparre Andersen, sum ikki heldur, at eitt slíkt loyvi fer at nerva ella skaða samráðingarnar millum Føroyar og Danmark um ognarrættin til undirgrundina nakað.

-Oljan er har. Nú mugu rannsóknir til fyrri at vita, um hon kann brúkast til vinnulig endamál.

jan

FERÐAÆTLAN

Broytingar til ferðaætlan í Dimmalætting leygardagin 5. sept. 1992

100: VESTURLEIÐIN

Tórshavn-Vestmanna-Vágar (Airport) LEIÐ 100, 30 og 300

LEIÐ 100	av Bursatanga frá Auto frá Bil úr Kollafjarðardali úr Kvivik í Vestmanna	6.40 6.45 6.50 7.15 7.20*	8.50 8.53 9.00 9.20 9.25	8.50 8.53 9.00 9.20 9.25	9.50 9.55 10.00 10.20 10.25	13.10 13.15 13.20 13.40 13.45	15.10 15.15 15.20 15.40 15.45	{16.10} {16.15} {16.20} {16.40} {16.45}	17.20 17.25 17.30 17.50 17.55	19.05 ¹⁾ 19.08 19.10 19.30 19.35	22.00 22.05 22.10 22.30 22.35
LEIÐ 30	Sam av Vestmanna Sam á Oyragjógv	{6.00} {6.40} 7.50 8.40 10.00	8.00 8.55 10.15	11.00 11.15	12.15 12.30 13.15 14.20 15.10 16.10 17.30 18.30 19.20 20.10 21.15 ^Δ	13.00 14.35 15.25 16.25 17.45 18.45 19.35 20.25 21.30 ^Δ	15.10 16.25 17.45 18.45 19.35 20.25 21.30 ^Δ	17.30 18.30 19.20 20.10 21.15 ^Δ	18.30 19.20 20.10 21.15 ^Δ	20.10 21.15 ^Δ	22.00 23.00
LEIÐ 300	av Oyragjógv úr Sandavági úr Miðvági á flogvøllinum í Særvági	8.05 8.15 8.20 8.30 8.40	10.15 10.25 10.30 10.40 10.50	11.15 11.25 11.30 11.40 11.50	14.40 14.55* 15.00 15.05 15.10	16.25 16.35 16.40 16.50 17.00	18.45 18.55* 19.05 19.15 19.20	20.25 20.35 20.45 20.55 21.05	22.05 22.15 22.25 22.35 22.45	24.00 24.10 24.20 24.30 24.40	26.00 26.10 26.20 26.30 26.40
LEIÐ 300	Særvágur-Bøur	15.15									

[] Ikki leygardag og sunnudag
 { } Mánadag-friggjadag
 * Bussurin fer um sundið við ferjun SAM og annars vanliga, tá hann er í flogleið
 1) Til Kvivikar, annars tá biðið verður um tað Runt í Vestmanna 10 min. fyrri Út á Bakka í Sandavági (tó ikki flogleiðin)
 Δ) Leygardag og sunnudag verður farið kl. 20.00 ella, tá suðuroyarskipið er komið
 t) Tilkalling
 Δ) Bert leygarkvøld - sunnukvøld

300: VESTURLEIÐIN

Vágar-Vestmanna-Tórshavn

LEIÐ 300	Bøur-Særvág	6.15 t										15.20
LEIÐ 300	úr Særvági av flogvøllinum í Miðvági í Sandavági á Oyragjógv	{5.45} {5.50} {5.55} {6.00} {6.15}	6.20 6.25 6.30 6.35* 6.50	9.40 9.45 9.50 9.55 10.10	11.20 12.00 12.10 12.15 12.30	14.00 14.05 14.15 14.20 14.35	15.50 15.55 16.05 16.10 16.25	17.10 17.15 17.20 17.25 17.40	19.50 19.55 20.00 20.05 20.20	21.50 22.00 22.05 22.10 22.20	24.00 24.10 24.20 24.30 24.40	
LEIÐ 30	SAM av Oyragjógv SAM á Vestmanna	{6.20} {6.35}	{7.00} {7.20}	8.10 8.25 9.00 9.15 10.20 10.35 11.20 11.35 12.35 12.50	13.20 13.35 14.40 14.55 15.30 15.45 16.30 16.45 17.50 18.05	18.50 19.05 19.40 19.55 20.30 20.45	21.00 21.15 21.40 21.55 22.30 22.45	23.00 23.15 23.40 23.55 24.30 24.45	25.00 25.15 25.40 25.55 26.30 26.45	27.00 27.15 27.40 27.55 28.30 28.45	29.00 29.15 29.40 29.55 30.30 30.45	
LEIÐ 100	úr Vestmanna úr Kvivik úr Kollafjarðardali í Tórshavn	{6.45} {7.00} {7.05} {7.45}	{7.20} {7.35} {7.40} {8.20}	7.50 8.05 8.10 8.15 10.40 10.55 11.00 11.40	12.55 13.10 13.15 13.55	15.00 15.15 15.20 16.00	{16.10} {16.25} {16.30} {17.10}	17.00 17.15 17.20 18.00	18.05 18.20 18.25 19.05	19.05 19.20 19.25 20.05	21.00 21.05 21.10 21.45	

[] Ikki leygardag og sunnudag
 { } Mánadag-friggjadag
 * Bussurin fer um sundið við ferjun SAM og annars vanliga, tá hann er í flogleið
 t) Tilkalling
 □) Leygardag og sunnudag úr Særvági 6.40 og Sam av Vestmanna 7.00

SAMFERÐSLUSTOVAN

Niels Finsensgøta 51 · Box 1172, 110 Tórshavn
 Tlf. 14366/88886 · Telefax 17647